

NORDANSTIGS
KOMMUN

Riktlinjer för serveringstillstånd i Nordanstigs kommun

Antagna av kommunfullmäktige 3 november 2014

Innehållsförteckning

Inledning	4
Ansökan om serveringstillstånd	5
Slutet sällskap	5
Sökandens lämplighet.....	5
Kunskapskrav	5
Serveringsansvarig.....	6
Serveringslokaler, kök och matutbud	6
Serveringslokal	6
Kök och matutbud	6
Serveringstider.....	7
Ordning och nykterhet	7
Alkoholpolitiska olägenheter	7
Evenemang som vänder sig till ungdomar.....	7
Lokaler med ungdomsverksamhet	7
Lokaler i närhet av skolor, fritidsgårdar och annan ungdomsverksamhet	8
Bergsjögården.....	8
Restauranger med inriktning mot barnfamiljer och ungdomar.....	8
Idrottsevenemang	8
Lokaler i områden med hög boendekonzentration.....	8
Prissättning och marknadsföring av alkoholdrycker	8
Tillsyn	8
Förebyggande tillsyn	8
Inre tillsyn.....	9
Yttre tillsyn	9
Ansvarsfull alkoholservering och Krogar mot knark	9
Sanktioner	9
Övrigt	10
Anmälningsskyldighet	10
Restaurangrapport	10
Alkohol- och drogpolicy på restaurangen	10
Avgifter	10

Riktlinjer för serveringstillstånd i Nordanstigs kommun

Inledning

Nordanstig ska vara en attraktiv och levande kommun och en rik restaurangkultur är ett viktigt inslag i en levande kommun.

I Nordanstigs kommun ska alkoholservering ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt som tar hänsyn till människors hälsa och trygghet. Alkohollagen är i första hand en social skyddslagstiftning och dess huvudsakliga syfte är att främja folkhälsan genom att begränsa alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. I de fall alkoholpolitiska risker ställs mot företagsekonomiska intressen ska de alkoholpolitiska aspekterna väga tyngre och vara avgörande. Förutsättningar för alkoholservering regleras i alkohollagen (2010:1622).

Kommunen är som tillstånds- och tillsynsmyndighet ansvarig för att handlägga ansökningar om serveringstillstånd samt bedriva tillsyn för att kontrollera att alkohollagens regler efterlevs. I detta dokument anges de riktlinjer och den policy som Nordanstigs kommun avser tillämpa vid bedömning av ansökan om serveringstillstånd.

Riktlinjerna för serveringstillstånd i Nordanstigs kommun har sin utgångspunkt i gällande lagstiftning. Utöver den gällande lagstiftningen har riktlinjerna utformats utifrån intentionerna i Folkhälsoplanen som antogs av Kommunstyrelsen den 4 april 2012 och som gäller från och med 2012 och fram till 2014. I Folkhälsoplanen anges att det drogförebyggande arbetet i Nordanstigs kommun ska arbeta utifrån en ANDT strategi som har som mål att skapa ett samhälle fritt från narkotika och dopning med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.

Ansökan om serveringstillstånd

Ansökan om serveringstillstånd kan göras för servering av alkoholdrycker till allmänheten eller till slutet sällskap. Ansökan kan avse servering året runt eller årligen under viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Ansökan om serveringstillstånd görs skriftligen hos Nordanstigs kommun. Till ansökan ska bifogas de handlingar som framgår av anvisningar för ansökan. En ansökan kan inte handläggas förrän ansökningshandlingarna är kompletta och ansökningsavgiften är betald. Det är sökandens ansvar att se till att handlingarna är fullständiga. Sökanden ska också göra en anmälan av serveringsansvariga personer till kommunen. Beslut om serveringstillstånd fattas av Myndighetsutskottet i Nordanstigs kommun och handläggs på uppdrag av Hudiksvalls kommun.

Ansökan ska med hänsyn till den komplicerade handläggningen göras i god tid. Ansökan sänds på remiss till bland annat Polismyndigheten, Skatteverket och Norrhälsinge miljökontor. Vid stadigvarande serveringstillstånd eller ägarbyte ska ansökan inlämnas tolv veckor före det att tillståndet ska börja gälla. Vid tillfällig servering till allmänheten ska ansökan vara kommunen tillhanda senast sex veckor innan tidpunkten för arrangemanget. Vid tillfällig servering till slutet sällskap ska ansökan göras senast två veckor innan tillställningen.

Slutet sällskap

Serveringstillstånd kan beviljas för servering i förening, företag eller annat slutet sällskap. Ett slutet sällskap är en i förväg begränsad grupp personer som har ett gemensamt intresse förutom den aktuella tillställningen och som genom inbjudan, medlemskap i förening eller annat villkor avgränsats från allmänheten. Inbjudan som görs via annonsering i media och genom anslag på offentlig plats kan innebära att tillställningen är att betrakta som allmän.

Sökandens lämplighet

Servering av alkoholdrycker är en ansvarsfull uppgift. För att få serveringstillstånd måste sökanden uppfylla högt ställda krav på lämplighet. Sökanden ska ha en god personlig och ekonomisk skötsamhet, vara laglydig och kunna uppfylla sina skyldigheter mot det allmänna på ett fullgott sätt. Sökanden ska även på ett trovärdigt sätt kunna redovisa finansieringen av verksamheten. Om den sökande utgörs av en juridisk person riktas lämplighetskraven och prövningen mot de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen. Prövningen av sökandens lämplighet grundar sig främst på uppgifter från Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och polismyndigheten.

Kunskapskrav

Sökanden ska i samband med ansökan om serveringstillstånd visa att han eller hon har kunskap i alkohollagen. Detta sker genom att avlägga ett prov hos kommunen. I mindre bolag bör minst hälften av de personer som har betydande inflytande och är aktiva i rörelsen ha kunskaper i alkohollagen. I större företag, till exempel hotell- eller restaurangkedjor, där ägarna och den centrala företagsledningen inte är involverade i den dagliga driften är det tillräckligt om kunskaper i alkohollagen finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning. Även den som söker tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap vid upprepade tillfällen behöver avlägga ett kunskapsprov.

Serveringsansvarig

Serveringsansvarig person ska anmälas vid ansökan om serveringstillstånd. Tillståndshavaren ska anmäla när en persons serveringsansvar upphör eller när en ny serveringsansvarig person tillkommer. När tillståndshavaren inte är närvarande ansvarar serveringsansvarig för tillsyn över serveringen. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år. Det är tillståndshavarens ansvar att se till att serveringsansvarig är lämplig och har tillräckliga kunskaper i alkohollagen för att sköta arbetsuppgiften.

Serveringslokaler, kök och matutbud

Serveringslokal

En serveringslokal ska omfatta ett visst avgränsat och överblickbart utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Den ska vara utrustad med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservering. Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet. Det är inte meningen att serveringstillstånd ska kunna ges till gatukök eller liknande miljöer eller restauranger vars verksamhet i huvudsak är inriktad på barnfamiljer och ungdomar.

Lokaler som används för servering av alkoholdrycker ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt.

En uteservering ska vara fysiskt avgränsad från kringliggande område där servering inte får förekomma. Serveringsansvarig personal ska kunna överblicka och ha tillsyn över serveringen. Avgränsningar mot omkringliggande omgivning ska vara av sådan karaktär att restaurangpersonalen kan trygga att alkoholdrycker inte lämnas till personer utanför uteserveringen eller att andra ordningsproblem uppstår.

Om flera tillståndshavare har tillstånd att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet.

Kök och matutbud

För att få ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten krävs att serveringsstället har ett kök i anslutning till serveringslokalen samt att lagad eller på annat sätt tillredd mat tillhandahålls. För att maten ska räknas som lagad eller tillredd ska råvaror på något sätt ha förädlats. Gästerna ska erbjudas ett varierande utbud av maträtter. Det innebär att förrätter, huvudrätter och efterrätter ska finnas fram till klockan 23:00. Därefter får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter så som kalla rätter eller maträtter som värms i mikrovågsugn.

För att få ett stadigvarande serveringstillstånd för cateringverksamhet till slutet sällskap krävs att tillståndshavaren har ett eget kök för tillredning av mat. Vid varje tillfälle ska den lokal där serveringen äger rum anmälas till kommunen för godkännande.

För tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten samt tillfälligt och stadigvarande tillstånd för slutna sällskap ska tillredd mat tillhandahållas. För tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten ska minst tre olika maträtter tillhandahållas under hela serveringstiden. Vid särskilt tillstånd för provsmakning vid tillverkningsställe, tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang samt tillstånd för pausservering i teater- och konsertlokalsfoajéer krävs ingen matservering.

Serveringstillstånd ska inte medges om enbart enklare rätter så som till exempel smörgåsar, sallader, hamburgare eller varmkorv med bröd erbjuds. Det innebär att gatukök, caféer och liknande enklare serveringsställen inte ska kunna komma i fråga för serveringstillstånd.

Serveringstider

Enligt alkohollagen är normaltiden för alkoholservering mellan klockan 11:00 och 01:00. Beviljande av serveringstider efter klockan 01:00 ska ske med återhållsamhet. Vid utredning av serveringstiden ska risken för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa beaktas. Yttrande från polismyndigheten och miljöförvaltningen har stor betydelse när det gäller serveringstidens längd. Vid tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten ska stor restriktivitet gälla för beviljande av serveringstid efter klockan 01.00.

Ordning och nykterhet

Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett ansvarsfullt sätt. Det innebär bland annat att den som säljer alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället. Servering får inte ske till den som inte har fyllt 18 år eller till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel. Gäster på en restaurang ska inte enbart vara hänvisade till att dricka alkoholdrycker. Därför ska ett tillfredsställande urval av lättdrycker finnas i samma utsträckning som alkoholdrycker så som alkoholfritt vin, drinkar, lättöl och bordsvatten. Vid beviljande av tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten ska stor restriktivitet gälla för servering av spritdrycker.

Tillståndshavaren eller serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Från ett serveringsställe får inte någon medföra alkoholdrycker som har serverats i lokalen. På serveringsstället får heller inte någon dricka andra alkoholdrycker än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet.

Alkoholpolitiska olägenheter

Om servering av alkohol på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav i lagen är uppfyllda. Det kan också bli aktuellt att ett serveringstillstånd förenas med olika villkor för att förebygga alkoholpolitiska olägenheter. Vid utredning av ansökan tillmäts yttrande från miljöförvaltning och polismyndighet särskilt stor betydelse. Utifrån polismyndighetens yttrande kan det till exempel bli aktuellt att Kommunstyrelsen beslutar om villkor om förordnad ordningsvakt på serveringstället. Även företrädare för socialtjänst, förskole- och skolverksamhet samt annan barn- och ungdomsverksamhet kan tillfrågas om befarade olägenheter.

Evenemang som vänder sig till ungdomar

Nordanstigs kommun bedriver ett förebyggande arbete där barn och ungas uppväxtvillkor prioriteras. Det är därför av stor vikt att barn och ungdomar under sin uppväxt erbjuds alkohol- och drogfria miljöer och aktiviteter. Kommunens grundläggande strävan är att begränsa tillgängligheten av alkohol för barn och ungdomar.

För evenemang som främst vänder sig till ungdomar under 18 år ska serveringstillstånd inte beviljas. För arrangemang som inriktar sig till ungdomar över 18 år ska stor restriktivitet råda.

Lokaler med ungdomsverksamhet

Skolor och fritidsgårdar i Nordanstigs kommun ska inte beviljas serveringstillstånd. Även för övriga lokaler som i huvudsak nyttjas för barn- och/eller ungdomsverksamhet ska restriktivitet råda för beviljande av serveringstillstånd. Serveringstillstånd kan dock beviljas då det ingår som en del i en restaurangutbildning.

Lokaler i närhet av skolor, fritidsgårdar och annan ungdomsverksamhet

Stor restriktivitet ska råda för beviljande av serveringstillstånd för serveringsställen som ligger i omedelbar närhet av skolor, fritidsgårdar eller annan barn- eller ungdomsverksamhet.

Bergsjögården

Det är tillåtet att söka serveringstillstånd på Bergsjögården trots att det finns en fritidsgård i källarplanet. Det är dock inte lämpligt att ungdomsverksamhet bedrivs samtidigt som gården är uthyrd för evenemang där alkohol kan förekomma.

Restauranger med inriktning mot barnfamiljer och ungdomar

Restauranger vars verksamhet i huvudsak är inriktade på barnfamiljer och ungdomar, till exempel många hamburgerrestauranger, kan inte komma i fråga för serveringstillstånd.

Idrottsevenemang

Idrotten utgör en viktig plattform i folkhälsoarbetet och bör inte sammankopplas med alkoholservice. Stor restriktivitet ska råda för serveringstillstånd till allmänheten i samband med bedrivande av idrott som huvudaktivitet.

Lokaler i områden med hög boendekonzentration

I områden med hög boendekonzentration ska prövningen av ansökan om tillstånd för alkoholservice särskilt beakta de boendes krav på ostördhet.

Prissättning och marknadsföring av alkoholdrycker

Priset på en alkoholdryck får inte sättas lägre än inköpspriset plus skäligt påslag. Prissättning får heller inte ske så att drycker med högre alkoholhalt främjas. Marknadsföring av alkoholdrycker ska vara måttfull och får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol. Personal får inte uppmana eller förmå gäster att köpa alkoholdrycker. Marknadsföring får inte rikta sig särskilt till personer som inte fyllt 25 år. Detta innebär att alkoholreklam i samband med ungdomsarrangemang för till exempel studenter eller gymnasieelever inte får förekomma.

Tillsyn

Kommunen och polismyndigheten har tillsynsansvar över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker. Tillståndshavaren är skyldig att lämna tillsynsmyndigheten tillträde till serveringsställets lokaler och tillhandahålla handlingar som rör verksamheten. Tillsynen bedrivs på tre olika nivåer; förebyggande, inre och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn

Med förebyggande tillsyn menas förebyggande arbete i form av information till tillståndshavare/sökande, utbildningar som till exempel Ansvarsfull alkoholservice och Krogar mot knark. Syftet med den förebyggande tillsynen är att göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer så att brister i verksamheten inte uppstår.

Inre tillsyn

Med inre tillsyn avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter som till exempel Skatteverk och polis. Syftet med den inre tillsynen är att kontrollera att tillståndshavaren fortfarande är lämplig att inneha serveringstillstånd. Restaurangernas försäljning följs även upp genom restaurangrapporter.

Yttre tillsyn

En yttre tillsyn är den tillsyn som sker vid restaurangen och utförs kontinuerligt av kommunens alkoholhandläggare och restauranginspektörer. Kommunens målsättning är att varje restaurang med serveringstillstånd ska besökas minst en gång per år. De serveringsställen som har en ungdomlig publik eller där risken finns att alkoholpolitiska olägenheter uppstår, besöks oftare. Tillsynen innebär en kontroll av att restaurangens alkoholservering sker i enlighet med det utfärdade tillståndet och att den inte bryter mot gällande lagstiftning. Bedömning av ordningsläget i och utanför restaurangen, graden av berusning hos gästerna och kontroll av att servering till minderåriga inte bedrivs är viktiga delar av den yttre tillsynen. Tillsynen omfattar också bland annat kontroll av marknadsföring av alkoholdrycker, matutbud, tillgång av lättdrycker, ekonomisk skötsamhet samt förekomster av illegal alkohol och narkotika. Tillsyn sker regelbundet tillsammans med andra myndigheter så som polisen, Skatteverket, räddningstjänsten och miljökontoret.

Ansvarsfull alkoholservering och Krogar mot knark

Sedan ett antal år tillbaka samarbetar Nordanstigs kommun med Hudiksvalls- och Ljusdals kommuner, Polismyndigheten i Gävleborgs län samt kommunernas krögare i metoden Ansvarsfull alkoholservering. Omsorgs- och lärandenämnden fattade beslut under 2012 att påbörja ett arbete enligt metoden Krogar mot Knark. Även detta arbete sker i samarbete med Hudiksvalls- och Ljusdals kommuner, Polismyndigheten i Gävleborgs län samt kommunernas krögare.

Båda metoderna vilar på tre ben; samverkan mellan myndigheter och krogbransch, utbildning för krögare, krogpersonal och ordningsvakter samt tillsyn. Metoderna syftar till att minska det krogrelaterade våldet, minska överservering och risken att minderåriga får tillgång till alkohol på krogen samt minska och försvåra användandet av narkotika i krogmiljö.

Utbildning i Ansvarsfull alkoholservering och Krogar mot knark anordnas för krögare, krogpersonal och ordningsvakter en gång per år i samarbete med andra kommuner i Hälsingland och polisen i Gävleborgs län. Rekommendationen är att alla som har eller söker serveringstillstånd i Nordanstigs kommun ska delta i Ansvarsfull alkoholservering och Krogar mot knark. Det är också viktigt att krögaren låter sin personal delta i utbildningen. Nordanstigs kommun förväntar sig att krögare med serveringstillstånd aktivt deltar i samverkan kring krogrelaterade frågor.

Sanktioner

Om tillståndshavare inte uppfyller de krav som gällde när tillståndet meddelades eller inte följer de bestämmelser som gäller för servering enligt alkohollagen eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av samma lag, får kommunen meddela tillståndshavaren en erinran. I allvarigare fall eller vid upprepade överträdelse kan en varning eller återkallelse av tillståndet bli aktuellt.

Övrigt

Anmälningsskyldighet

Den som har serveringstillstånd ska anmäla betydande förändringar i verksamheten till kommunen. Anmälan ska göras om verksamheten läggs ned eller om det sker ett avbrott, om verksamheten förändras till sin omfattning samt vid betydande förändringar av ägarförhållandena.

Restaurangrapport

Varje år ska uppgifter om restaurangens omsättning redovisas till Statens folkhälsoinstitut. Detta sker genom inlämnande av en restaurangrapport till Nordanstigs kommun eller genom registrering via Internet. Den omsättning som redovisas i restaurangrapporten ligger till grund för beräkning av kommunens tillsynsavgift.

Alkohol- och drogpolicy på restaurangen

För att underlätta arbetet med alkoholservice på en restaurang kan en restaurangägare tillsammans med sin personal utforma en alkohol- och drogpolicy. Den kan gälla både gäster och anställda. En tydlig gästpolicy underlättar för den anställda i de fall diskussioner med gäster uppstår. I en policy kan man till exempel påtala att onyktra gäster avvisas, att minderåriga inte serveras alkohol samt att hot och våld mot personal och gäster medför avvisning och/eller polisanmälan.

En policy som vänder sig till anställda kan till exempel påtala att den anställda inte får dricka alkohol under arbetstid, inte använda narkotika eller att efterfester på arbetsplatsen inte är tillåtna.

Avgifter

Kommunen har enligt alkohollagen rätt att ta ut en avgift för prövning av ansökan av serveringstillstånd och för tillsyn av serveringstillstånd. Avgiftssystemet består av tre delar, ansökningsavgift, anmälningsavgift och tillsynsavgift. Ansökningsavgiften ska betalas i samband med ansökan. Handläggning av ansökan påbörjas när avgiften är betald. En anmälningsavgift tas ut vid anmälan av ölförsäljning eller anmälan om cateringlokal. Tillsynsavgiften ska täcka kostnaderna som kommunen har när det gäller tillsyn av kommunens restauranger. Tillsynsavgiften består av två delar, en fast och en rörlig avgift. Den rörliga avgiften baseras på omsättningen av alkohol. Tillsynsavgiften faktureras en gång per år. För mer information om gällande avgifter kontakta Tillståndsenheten på Hudiksvalls kommun.

NORDANSTIGS
KOMMUN

Nordanstigs kommun
Box 56
820 70 Bergsjö
0652-360 00
www.nordanstig.se

Nordanstig *Naturligtvis* – Här förverkligar du dina livsdrömmar